

RISE

TOIMINTOJEN MUUTOSNÄKYMÄ

Kirsti Kuivajärvi

Johdon työseminaari 19.3.2014

Sisältö

- 1. Lakimuutosten vaikutuksia**
 - 2. Toiminnalliset linjaukset antavat kehityshaasteita**
 - 3. Pitkän aikavälin tulostavoitteet**
 - 4. Ajankohtaisista hankkeista**
-

1. Lakimuutosten vaikutuksia

- Laki valvotusta koevapaudesta

- Toimitilavisio: 10-vuotistavoitteena on, että 260-280 vankia on sijoitettu päivittäin valvottuun koevapauteen => edellyttää lisää panostusta ts. vaikutukset henkilöstön tehtäviin ja laitosrakenteeseen

- Vankeuslain ja tutkintavankeuslain muutos 2015

=> henkilöstön täydennyskoulutustarve

- YKS-lakiuudistus => yhtenäinen laki, HE eduskuntaan loppukevällä 2014

- Arviointi- ja lausuntotoimintaa ehdotetaan yhtenäistettäväksi
- Korostetaan sosiaalisen selviytymisen edistämistä ja rikoksettoman elämän valmiuksien lisäämistä
 - Mahdollisuudet käyttää päihdehuollon avohoitoa yhdyskuntapalvelussa ja valvontarangaistuksessa sekä avo- että laitoshoidon
- Ykp – nuorille lisänä mahdollisuus tehostettuun tukeen
- Ehdonal. vapautteen asettamiseen mukaan harkinnanvarainen peruste
- Ehdonal. vapauden valvonnan tehostaminen liittyen vakavan väkivallan vähent. korkean uusimisriskin vangeilla

=> resurssien lisätarve

-
- Toimikunnan ehdotuksista sakkopalvelu jää pois

- **Henkilötietojen käsittely Risessä** – HE syksyllä 2014, mukaan Rthy:tä koskevat muutokset
- **HE vankiterveydenhuollon siirtämisestä STM:n hallinnonalalle**

- **Vankilukua lisäävät hankkeet**
 - **Lakimuutos lapsiin kohdistuvan seksuaalirikosten** tiukentumisesta tuli voimaan 2011 - Arvioitiin lisäävän vankilukua 120:llä, vaikutukset vähitellen ja täysimääräisenä usean vuoden kuluttua
 - **HE seksuaalirikoksia koskevan rikoslain luvun muutoksesta (voimaan jo 2014?)** koventaa rangaistuksia, lisää vankilukua noin 20:llä, määrärahan lisätarve ylivedetty OM:ssä
 - **Lain muutosesitys koskien sakon muuntorangaistusta mm.** rangaistusmääräyssakkojen muuntokelpoisuuden palauttaminen
 - **Yhdistelmä rangaistusta koskevan lain säätäminen** - Ministeri ei ole vielä linjannut! - Jos säädetään => nostaa vankilukua ja lisää resurssitarvetta
 - **HUOM!** Näkyykö Ritu-uudistuksen vaikutus tuomioiden viivästymisenä?

- **HE sähköisesti valvotusta matkustuskiellosta ja muista tutkintavankeuden vaihtoehdoista ja vangin kuljetuksesta**
 - OM asettanut työryhmän valmistelemaan (valmis huhtik 2015). Selvitetään:
 - a) erilaisia tutkintavankeuden vaihtoehtoja, mm matkustuskiellon sähköinen valvonta
 - b) vastuun siirtäminen tutkintavankien siirtämisestä poliisin tiloista Riselle
 - resurssisiirrot tai lisämäärärahatarpeet
 - (Risen tutkittava, onko osa poliisin säilytystiloista tarkoituksenmukaista ottaa Risen käyttöön esim. erillään pidettäville tai alueella, josta tutkintavankila poistuu)
 - c) vanginkuljetusta koskeva tehtävänjako poliisin ja Risen välillä
 - d) tehdä ehdotus toiminnallisista, organisatorisista ja tarvittavista lainmuutoksista ja taloudellisista ym vaikutuksista
 - Antaa mahdollisuuden arvioida uudelleen tutkintavankeuden toimeenpanoa ja vankitilojen lisärakennustarvetta
- **Lain muutos rangaistusajan aloittamisen liittyvistä tehtävistä**
 - Ulosoton täytäntöönpanotehtävien siirtyminen Riselle

2. Toiminnalliset linjaukset antavat kehityshaasteita

- Päihdetyön linjaukset

- Päihdetyö on koko henkilöstön asia => osaamisen kehittäminen
- Päihdekuntoutustarjontaa lisätään vankiloissa ja päihdetyötä vahvistetaan yks-työssä
- Ulkopuolista asiantuntemusta ja ostopalveluja lisätään => omien päihdeohjaajien vähentämismahdollisuus??
- Kuntoutuksen ja tuen jatkumot turvataan
- Oikeus päihteettömään ja savuttomaan ympäristöön

- Perhe- ja lapsityön linjaukset

- Lapsen kehitystason mukainen kohtaaminen => Henkilöstön osaamisen kehittäminen, mm. valvontahenkilöstö

- Työtoiminnan linjaukset

- Työpisteiden toiminnan ja henkilöstön osaamisen arviointi ja kehittäminen linjausten mukaisesti
- Kannattamattomien ja vähän vankeja työllistävien työpisteiden korvaaminen muulla toiminnalla => henkilöstön kouluttaminen uusiin tehtäviin

- Turvallisuuslinjaukset laaditaan vuonna 2014

3. Pitkän aikavälin tulostavoitteet

- Rangaistusten painopistettä hienokseltaan laitosseuraamuksista vapaudessa täytäntöönpanotavoitteen seuraamuksiin ja rangaistusten täytäntöönpanossa suljetuista laitoksista avolaitoksiin.
 - Täytäntöönpanon sisältöjä kehitetään aktiivisella verkostoyhteistyöllä sekä erityisesti tehostamalla hallittua vapauttamista ja toimintajatkumia. Valvotun koevapauden käyttöä lisätään. Vapauttamisvaiheen tukitoimia laajennetaan.
 - Täytäntöönpanon aloitusvaiheen prosessit, ml. rangaistusajan suunnitelmatyöskentely suunnitellaan sujuviksi ja vaikuttaviksi.
 - Suunnittelukaudella otetaan käyttöön yhtenäinen asiakasarviointimenetelmä ja lisätään vakaviin väkivaltarikoksiin syyllistyneiden uusimisriskin arvioimismenetelmien käyttöä sekä riskin vähentämiseen tähtäviä toimia.
 - Rangaistusten täytäntöönpanossa huolehditaan siitä, että oikeusturva ja yhdenmukainen kohtelu toteutuvat.
 - Vankiloiden valvontatasoluokitus otetaan käyttöön.
 - Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanoprosessia ja asiakastyön laatua kehitetään perustetun hankkeen avulla. Yhdyskuntaseuraamusten palvelu- ja toimintavelvoitepaikkojen riittävydestä huolehditaan.
-

4. Ajankohtaisista hankkeista

- **Toiminta- ja asiakasprosessien kehittäminen, ATJ**
- **Vankitilojen valvontatasoluokittelu (S2, S1, A2 ja A1)**
 - Vankilakonseptihanke
 - Valvontatasoluokkien henkilöstömitoitus => yksikkökohtaiset mitoitussuosituksset => oikeudenmukaiset henkilöstömitoitukset => tavoitteena saada htv-vähennyksiä
 - Vankien sijoittaminen ko. luokkiin
 - Rakennussuunnitteluohjeen päivitys, luokkien turvatekniset vaatimukset
- **Täytäntöönpanon aloitusta koskeva uudistus 2015**
 - Siviiliarvioinnin käynnistäminen - Miten, missä, kuka tekee – linjattava viimeistään alkusyksyllä 2014 => Risen yksiköiden tehtävien tarkastelu ja työnjaosta sopiminen (myös lausuntotyö) => tarvitaanko henkilöstösiirtoja yksiköiden välillä?
 - Periaatteet: mahdollisimman yksinkertainen ja yhdenmukainen prosessi, joka edistää strategiaa (asiakkaan tuntemus, vuorovaikutus, motivointi, asiakkuuden kokonaishallinta)
 - Vankien sijoituspäätökset tehdään jatkossakin arviointikeskuksessa
 - Rise ehdottanut lainsäädännön voimaantuloksi 1.3.2015

- **Tutkittavat vaihtoehdot** (mm. vaikutukset henkilöstöresursseihin ja muuhun)
 1. Lausunnoissa nykyinen työnjako, siviiliarviointi arviointikeskuksessa (siviilitoimipaikassa) ja niissä yhdyskuntaseuraamustoimistoissa, joissa nykyisin lausuntotyö. Muiden vankeusrangaistukseen tuomittujen arviointi arviointikeskuksessa.
 2. Kaikki lausunnot laaditaan yhdyskuntaseuraamustoimistoissa, siviiliarviointi arviointikeskuksessa (siviilitoimipaikassa) ja niissä yhdyskuntaseuraamustoimistoissa, joissa nykyisin lausuntotyö. Muiden vankeusrangaistukseen tuomittujen arviointikeskuksessa.
 3. Lausunnot ja siviiliarvioinnit laaditaan yhdyskuntaseuraamustoimistoissa, arviointikeskus laatii muiden kuin siviiliarviointiin tulevien rangaistusajan suunnitelmat
- Ransu tarkennetaan sijoitusvankilassa
- Tarkastelussa apuna pilotit (5) ja arviointikeskusten toiminnan arvioinnin tulokset
- Määrärahan siirtona noin 6 htv ?
- **Rthy:n siirto STM:n alaisuuteen v. 2015**
 - Turvattava hyvät yhteistyökäytännöt Risen kanssa
 - Sovittava tiloista, valvonnasta, kuljetuksista ym.

- **Arvioinnin kehittäminen ja arviointikeskusten toiminnan ja organisoinnin tarkastelu** => Organisointi ja resurssitarpeet tulevaisuudessa?
Vakavaan väkivaltaan syyllistyneiden arviointiin OM esittänyt lisäresursseja
- **Valvontahenkilöstön lähityön kehittämishanke**
 - Tehtäväkuvien monipuolistaminen, työvuorosuunnittelu => vankien sellin ulkop. oloajan pidentäminen, tutkintavankeuden sisältöjen kehittäminen
- **Alueiden hankkeet mm. lyhytaikaisvankien toimintojen ja toimintapakettien kehittämisessä ja omatoimisen ruokailun järjestämisessä**
=> Muutoksia henkilöstön tehtäväkuviin
- **Yhdyskuntaseuraamustyön kehittämishanke, jossa tarkastellaan mm.**
 - Näkökulmia: asiakkuuden kokonaishallinnan periaate, laadun kehittäminen
 - Toiminnan organisointia ja toimintaympäristöä: Minkälainen organisointi tukee laadukkaan yks-työn toteuttamista? Erikoistuminen vs. laaja-alainen tehtäväkuva
 - Sisältöjä: mm. päihdekuntoutusyhteistyö, yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, verkostotyö, arviointi ja suunnitelmallisuus, työprosessien tehokkuus ja laatu, työn ammatillisuus
 - Priorisointia: Työn kohdentamisen määrittely. Mitä tehdään ja miten?
 - Kuormittavuutta: Toimiiko nykyiset mittarit?
 - Dokumentointia: Mitä ja miten dokumentoidaan? - Tiivis yhteistyö ATJ-n kanssa

- **Sakkovankipilotit**

- Sakon muuntorangaistusta suorittavia vankeja sijoitetaan päihdekuntoutuslaitokseen tai tuetun asumisen palveluihin rangaistuksen suorittamisen aikana (Pilotit suunnitteilla: Vantaa, Tampere, Kuopio)
- ⇒ Lisää uusia tehtäviä, edistää sidosryhmätyötä, vie määrärahoja, vähentää hyvin vähän vankeja

- **Uskonnollisen toiminnan kehittäminen**

- Mitä linjataan tehtävien järjestämisen osalta?

- **Laatukyselyn tulokset**

- Tietoa toimintojen kehittämistarpeista ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä

- **Toimitilahankkeet**

- Laitoskannan kehittäminen
- Vuokramallin kehittäminen => vähentää kiinteistöhenkilökunnan tarvetta
- Energian säästöhankeet => vaikutus määräraharesursseihin

Kiitos mielenkiinnosta!

